

Suur tapahtumastrategia 2023–2033

Elävä ja kansainvälisesti kiinnostava suur tapahtumien Suomi

VALTIONEUVOSTON JULKAISUJA 2023:22

vn.fi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Valtioneuvoston julkaisu 2023:22

Suur tapahtumastrategia 2023–2033

Elävä ja kansainvälisesti kiinnostava
suur tapahtumien Suomi

Valtioneuvosto Helsinki 2023

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Valtioneuvosto

Opetus- ja kulttuuriministeriö,

Työ- ja elinkeinoministeriö

CC BY-ND 4.0

ISBN pdf: 978-952-383-998-4

ISSN pdf: 2490-0966

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2023

Suurtapahtumastrategia 2023–2033 Elävä ja kansainvälisesti kiinnostava suur tapahtumien Suomi

Valtioneuvoston julkaisu 2023:22

Julkaisija Valtioneuvosto

Yhteisötekijät Suurtapahtumastrategiatyöryhmä

Kieli suomi

Sivumäärä 20

Tiivistelmä

Suurtapahtumastrategian ensisijaiset tavoitteet keskittyvät tapahtumien tunnettavuuden ja kasvumahdollisuuksien vahvistamiseen. Työryhmä tunnisti keskeisiksi kehittämiskokonaisuuksiksi yhteistyön kehittämisen, rahoituksen, kasvun vauhdittamisen, työvoiman, osaamisen ja koulutuksen sekä tapahtumien infrastruktuurin.

Suurtapahtumastrategiassa esitetään suur tapahtumien vahvistamisen visio ja ehdotetaan toimenpiteitä. Olemassa olevia kotimaisia tapahtumia tulee vahvistaa ja uusien kehittymistä tukea. Lisäksi ulkomaisten tapahtumien houkuttelemiseen Suomeen tarvitaan lisäpanoksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö asettivat elokuussa 2022 työryhmän, jonka tehtävänä oli laatia ehdotus suur tapahtumastrategiaksi. Työryhmässä oli edustettuina laaja-alaisesti tapahtuma-alan toimijoita.

Asiasanat tapahtumat, tapahtumatuotanto, kulttuuri, liikunta

ISBN PDF 978-952-383-998-4

ISSN PDF 2490-0966

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-998-4>

Strategi för storevenemang 2023–2033

Ett levande Finland med storevenemang som väcker internationellt intresse

---

Statsrådets publikationer 2023:22

Utgivare Statsrådet

Utarbetad av Arbetsgruppen för strategin för storevenemang

Språk finska **Sidantal** 20

Referat

De primära målen i strategin för storevenemang är inriktade på att öka kännedomen om evenemangen och stärka tillväxtmöjligheterna. Som centrala helheter att utveckla identifierade arbetsgruppen samarbetet, finansieringen, påskyndandet av tillväxt, arbetskraften, kompetensen och utbildningen samt evenemangens infrastruktur.

I strategin för storevenemang presenteras en vision för att stärka storevenemangen och förslag till åtgärder. Befintliga inhemska evenemang bör stärkas och utvecklingen av nya stödjas. Det behöver också satsas mer på att locka utländska evenemang till Finland.

I augusti 2022 tillsatte undervisnings- och kulturministeriet och arbets- och näringsministeriet en arbetsgrupp med uppgift att utarbeta ett förslag till strategi för storevenemang. I arbetsgruppen ingick representanter för en bred skala av aktörer inom evenemangsbranschen.

Nyckelord evenemang, evenemangsproduktion, kultur, idrott

ISBN PDF 978-952-383-998-4 **ISSN PDF** 2490-0966

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-998-4>

Event Strategy 2023–2033 Finland as a vibrant, internationally attractive venue for large-scale events

---

Publications of the Finnish Government 2023:22

Publisher	Finnish Government		
Group author	Working Group on the Event Strategy		
Language	Finnish	Pages	20

Abstract

The priorities of the Event Strategy focus on increasing the visibility of events and boosting their growth potential. In its strategy, the working group identified the following key areas for development: enhancing cooperation, securing funding, accelerating growth, ensuring adequate labour force, skills and education, and improving event infrastructure.

The strategy presents a vision for strengthening large-scale events and proposes measures to achieve this objective. Efforts should focus on strengthening existing events in Finland and on supporting the development of new ones. Additional investments are also needed to attract foreign events to Finland.

In August 2022, the Ministry of Education and Culture and the Ministry of Economic Affairs and Employment appointed a working group to draw up a proposal for the Event Strategy. The working group included a wide range of representatives from the event industry.

Keywords	events, event production, culture, sports		
ISBN PDF	978-952-383-998-4	ISSN PDF	2490-0966
URN address	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-998-4		

Sisältö

Aluksi	7
1 Suurtahtumastrategian visio ja ajallinen ulottuvuus	9
2 Strategian painopistealueet ja rajaukset	10
3 Mitä toimenpiteitä vaaditaan?	12
1) Yhteistyön kehittäminen.....	12
2) Rahoitus	13
3) Kasvun vauhdittaminen.....	15
4) Työvoima, työvoiman saatavuus ja koulutus	16
5) Infrastrukturi	17
Liite. Suurtahtumastrategian valmistelleen työryhmän kokoonpano	20

ALUKSI

Tapahtumat ja niihin osallistuminen lisäävät suomalaisten kokemaa yhteisöllisyyttä, yhdessä tekemistä ja hyvinvointia, unohtamatta niiden suurta kansantaloudellista merkitystä. Suur tapahtumat toimivat kiihdyttiminä kulttuuri-, liikunta- ja muille aloille sekä tapahtuma-alalle yleisesti. Tapahtumat tuottavat kasvua ja työpaikkoja palvelusektorille sekä lisäävät euroja julkiseen talouteen. Tapahtumissa on myös merkittävää ja vielä täysimääräisesti hyödyntämätöntä potentiaalia Suomen maamarkkinoinnin vahvistamiseksi ja kansainvälisten matkailijoiden houkuttelemiseksi. Suomen tulee olla suur tapahtumien järjestämisessä entistä aktiivisempi, jotta tapahtumien moninaiset hyödyt saadaan entistä paremmin tukemaan Suomen hyvinvointia.

Tapahtumateollisuus ry:n tekemän tutkimuksen mukaan tapahtumateollisuuden toimialan suora vaikutus Suomessa on 2 350 miljoonaa euroa (v. 2019). Tuo vaikutus on tuplaantunut 2010-luvun aikana. Alan ennakoidaan jatkavan kasvuaan myös globaalisti. Tapahtumat toimivat useissa maakuntakeskuksissa ja suurissa kaupungeissa aluetalouden vetureina, jotka jättävät aluetalouksiin keskimäärin 3–6-kertaisen ja yksittäisissä tapauksissa jopa kymmenkertaisen summan järjestämiskustannuksiin nähden.

Näkyvien tapahtumien avulla Suomi voi kirkastaa maakuvaansa ja vahvistaa asemaansa tapahtuma-alan suurmaana, sillä suur tapahtumien kansainväliset kehityssunnat tukevat Suomen asemaa järjestäjämaana. Hallinnon läpinäkyvyys, kestävä kehityksen periaatteet, vakaa ja turvallinen yhteiskunta sekä alan laadukkaat osaajat ovat esimerkkejä tekijöistä, jotka ovat tulevaisuudessa yhä merkittävämpiä kilpailuvaltteja.

Tapahtumien järjestäminen lisää osaamista niiden järjestämisalalla sekä vahvistaa näiden alojen kiinnostavuutta ja näkyvyyttä. Tapahtumat lisäävät verkostoja ja aikaansaavat yhteistyötä toimialoilla toimivien kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kesken. Myös liiketaloudelliset mahdollisuudet kasvavat.

Strategian laatinut työryhmä katsoo, että suur tapahtumien kohdalla katse tulee suunnata niin kotimaahan kuin maailmalle sekä ottaa huomioon tulevaisuuden muutokset tapahtumasektorilla. Olemassa olevia kotimaisia tapahtumia tulee vahvistaa ja uusien kehittymistä tukea. Lisäksi ulkomaisten tapahtumien houkuttelemiseen Suomeen

tarvitaan lisäpanoksia. Alan kiristynyt kansainvälinen kilpailu edellyttää suunnitelmallista ja tavoitteellista otetta suur tapahtumien hakemiseen, valmisteluun, järjestämiseen ja hyödyntämiseen.

Alkuvuodesta 2020 alkanut koronapandemia vahingoitti tapahtuma-alaa vakavasti. Ei kuitenkaan niin huonoa, ettei jotain hyvääkin: suurista menetyksistä huolimatta strategian keskiössä oleva tapahtuma-ala tuli pandemian myötä suurelle yleisölle tunnetuksi. Pandemian yhdistäminä tapahtuma-alan toimijat seisoivat ensimmäistä kertaa Suomessa yhtenä rintamana riippumatta siitä, mitä sisältöä tai formaattia he edustivat. Urheilu, kulttuuri, messut ja festivaalit olivat samalla viivalla ja tavoittelivat yhteistä päämäärää. Vaikka ala kärsii yhä ammattitaitoisen työvoiman puutteesta, on suunta kääntynyt koronan jälkeen jälleen kasvu-uralle.

Samalla tulivat näkyväksi esimerkiksi tapahtumatekniikan ja -turvallisuuden toimijat, jotka palvelevat kaikkia edellä mainittuja sisältötyyppejä. Myös ketjun työllistävät vaikutukset tunnistettiin, ja selväksi kävi, että kyseessä on vahva elinkeinojen toimijarypäs, joka toimii taiteen, kulttuurin, liikunnan ja urheilun rajoja ylittäen. Eri toimijoiden tietoisuus tapahtuma-alan ekosysteemistä laaja-alaisine alihankintaketjuineen lisääntyi. Nämä ketjut ulottuvat tapahtumapaikoista, tekniikan, turvallisuuden ja tapahtumatuottajien kautta taiteilijoihin ja lipunmyyntiorganisaatioihin.

Tapahtuma-alan tukeminen on perusteltua myös aikana, jolloin valtion taloudellinen tilanne on tiukka. Tapahtumien myötä kasvava taloudellinen toimeliaisuus hyödyttää välittömästi myös valtiota verotulojen ja työllisyyden parantumisen kautta. Lisäksi tapahtumien tuottamat myönteiset elämykset ovat merkittävä henkisen huoltovarmuuden takaaja taloudellisesti epävarmoina aikoina.

1 Suur tapahtumastrategian visio ja ajallinen ulottuvuus

Jatkumona toimialan ja sen laaja-alaisen merkityksen tunnistamiselle syntyi tarve valtakunnalliselle suur tapahtumastrategialle ja tätä tarkoitusta varten tiede ja kulttuuriministerin sekä elinkeinoministerin asettama työryhmä aloitti työnsä 22.8.2022.

Työryhmän toimeksiannoksi määriteltiin ”laatia alalle periaatteet suur tapahtumien hakemiselle sekä rahoituksellisten kumppanuuksien rakentamiselle yksityisten toimijoiden ja julkisen vallan välille”. Työryhmässä oli edustettuina laaja-alaisesti tapahtuma-alan toimijoita. Työryhmän tuli jättää ehdotuksensa 28.2.2023 mennessä.

Työryhmän esitys suur tapahtumastrategiaksi ulottuu kymmenen vuoden päähän. Työryhmän visio vuodelle 2033 on:

Suomi on ympärivuotisesti elävä, avoin, monipuolinen ja kansainvälisesti kiinnostava kestävien suur tapahtumien kohdemaana. Julkisen hallinnon aktiivinen tuki ja toimiva yhteistyö vahvistavat tapahtumien ja tapahtuma-alan kasvua ja työllisyyttä sekä kerrannaisvaikutuksia. Tapahtumien suurmaassa Suomessa järjestetään vaikuttavia, monipuolisia ja osallisuutta vahvistavia tapahtumia niin ammattimaisen tapahtuma-alan kuin kansalaisyhteiskunnankin toimesta.

Työryhmän näkemys on, että suur tapahtumastrategia on välittömästi voimaantuleva ja toimeenpantava. Tarvittavia päätöksiä tulee tehdä jo kevään 2023 hallitusneuvottelujen yhteydessä ja ensimmäinen välitarkastelu strategian toteuttamisesta tehdä vaalikauden 2023–2027 aikana. Arvioinnissa on tarpeen ottaa huomioon yhteiskunnan ja tapahtumien muutokset.

2 Strategian painopistealueet ja rajaukset

Suur tapahtumastrategian ensisijaiset tavoitteet keskittyvät tapahtumien tunnettavuuden ja kasvumahdollisuuksien vahvistamiseen. Tavoitteena on poikkihallinnollisen yhteistyön lisääminen, kasvun esteiden poistaminen toimintaympäristöä ja rahoitusmalleja kehittämällä sekä tapahtuma-alan osaamisen monipuolinen vahvistaminen.

Koska Suomessa järjestetään valtava määrä erilaisia ja erikokoisia tapahtumia, työryhmä on joutunut myös rajaamaan toimeksiantoaan. Tässä strategiassa keskitytään Suomessa järjestettäviin **merkittäviin paikallisiin tapahtumiin, suur tapahtumiin sekä megatapahtumiin**.

Esimerkkejä **merkittävistä paikallisista tapahtumista** voivat olla suuret kaupunkitapahtumat, merkittävät näyttelyt ja kongressit. **Suur tapahtumia** ovat esimerkiksi kotimaista ja kansainvälistä yleisöä houkuttelevat suuret konsertit ja festivaalit, urheilutapahtumat, messut ja yritystapahtumat. **Megatapahtumilla** puolestaan tarkoitetaan globaalia kiinnostusta kerääviä, vuosittain tai määrävuosin järjestettäviä suur tapahtumia.

Tässä strategiassa ei käsitellä pienempiä, paikallisia tapahtumia tai harrastajien voimin järjestettyjä kylä- tai kaupunginosatapahtumia, vaikka nämä ovatkin tärkeitä ja kokonaisvolyymiltaan merkittävä osa koko tapahtumien ekosysteemiä. Suur tapahtumien toimintaedellytysten parantaminen edistää koko tapahtumaekosysteemin toimintaa ja hyödyttää sitä kautta myös pienempien tapahtumien toteuttamista.

Tapahtuma-ala elää ja kehittyy jatkuvasti, tapahtumat saavat yhä uudenlaisia muotoja ja teknologioiden kehitys vahvistaa hybriditoteutusten mahdollisuuksia. Tämän vuoksi työryhmä halusi työssään astua erilaisten sisällöllisten ja formaattiin perustuvien rajojen yli. Tämä tarkoittaa, että tapahtumista puhuttaessa tarkoitetaan kaikenlaisia taide-, kulttuuri-, viihdetapahtumia ja näyttelyitä yhtä lailla kuin urheilu- ja liikuntatapahtumia. Samoin strategia kattaa liiketoiminnan ja kaupankäynnin tapahtumat sekä opetukselliset, tieteelliset, poliittiset, valtiolliset ja hengelliset tapahtumat.

Tapahtumatyyppien rajat ylittävän lähestymistavan varmistamiseksi strategiassa painotetaan tapahtumien vaikuttavuuden arviointia. Tämän investointipäätöksistä tutun kokonaishyödyn arvioinnin tulisi osaltaan ohjata valintoja siinä, milloin julkinen hallinto

osallistuu tapahtumien rahoittamiseen. Työryhmän näkemyksen mukaan jokaisen julkisilla varoilla tuetun suur tapahtuman osalta tulisi laskea sen tuottama myönteinen vaikutus talouteen luotettavalla ja vertailukelpoisella metodilla.

Työryhmä korostaa, että kokonaisvaikutuksia arvioitaessa ei voida käyttää investointipäätöksien tapaan pelkkiä euromääräisiä mittareita. Kaikki tärkeät suur tapahtumat eivät välttämättä tuota merkittävää rahallista tuottoa esimerkiksi välittömien arvonlisäverotuottojen muodossa. Näin ollen suur tapahtumien vaikuttavuutta tulee tarkastella mahdollisimman laajasti ja ottaa suorien taloudellisten vaikutuksien lisäksi huomioon esimerkiksi työllisyysvaikutukset, yhteisöllisyys- ja osallistamisvaikutukset, sivistysvaikutukset sekä vaikutukset kansainväliseen Suomi-kuvaan ja Suomen kilpailukyvyn kasvuun. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon myös tapahtuman merkitys sektorikohtaisten strategioiden, ohjelmien ja politiikkatavoitteiden edistämiseksi.

3 Mitä toimenpiteitä vaaditaan?

Työryhmä tunnisti keskeiset kehittämistarpeet viiden kokonaisuuden ympärillä. Niitä ovat 1) yhteistyön kehittäminen, 2) rahoitus, 3) kasvun vauhdittaminen, 4) työvoima, osaaminen ja koulutus sekä 5) tapahtumien infrastruktuuri.

1) Yhteistyön kehittäminen

Suur tapahtumia tuottava, kokonaisuutena vasta esiin piirtynyt toimiala vaatii kehittymisen ja kasvun tueksi toimivaa poikkihallinnollista yhteistyötä ja yhteiskunnallisen aseman vahvistamista.

Työryhmä tunnistaa erityisesti voimakkaan tarpeen yhteistyön sekä poikkihallinnollisen ja alan toimijoiden välisen koordinaation parantamiseen. Vahvasti verkottunutta toimialaa ja sen ekosysteemiä palvelisi työryhmän näkemyksen mukaan parhaiten verkostomaiseen yhteistyöhön perustuva malli, joka tiivistäisi yhteistyötä valtion, kuntien ja tapahtuma-alan toimijoiden välillä sekä hallinnon ja toiminnan eri tasojen sisällä. Urheilun alalla tätä työtä tehdään jo nyt Sport Event Management Finlandin alla suurimpien tapahtumakaupunkien ja valtionhallinnon välillä.

Työryhmä katsoo, että tapahtuma-ala ja tapahtumat hyötyisivät uudesta poikkihallinnollisesta toimielimestä, jonka tehtävänä olisi kehittää alan toimintaedellytyksiä ja tapahtumien vaikuttavuuden mittaamista sekä koordinoita uusien suur tapahtumien houkuttelua Suomeen. Valtion näkökulmasta avaintoimijoita ovat opetus- ja kulttuuriministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Business Finlandin Visit Finland –yksikkö sekä sisäministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö ja Poliisihallitus. Myös isot kaupungit suur tapahtumien avaintoimijoina valtion ohella on tarpeen huomioida kansallisessa koordinaatiossa ja toimielimen kokoonpanossa.

Näiden tehtävien lisäksi toimielimellä tulisi olla mahdollisuus toimia vuorovaikutteisesti tapahtumien järjestämistä käsittelevien sekä tapahtumapaikkojen suunnittelusta ja toiminnasta vastaavien tahojen kanssa. Toimielimen tehtäviin voisi sisältyä myös mahdollisuus tehdä esityksiä tämän strategian piirissä olevista ja tavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavista toimenpiteistä. Toimielin voisi kokoontua suppeassa ja laajassa kokoonpanossa, jossa jälkimmäisessä olisi laajemmin edustettuna tapahtuma-alan keskeisiä toimijoita.

Toimielimen tuloksellisen toiminnan varmistamiseksi yksi sen asettamisen päätavoitteista tulisi olla selkeän mandaatin luominen ja eri toimijoiden vastuiden kirkastaminen. Toimielimen puitteissa tehdystä yhteistyöstä saatujen kokemusten pohjalta voitaisiin arvioida, onko tapahtuma-alan kasvun tueksi tarvetta pysyvämmille hallinnollisille ratkaisuille.

Työryhmä esittää:

- Organisoidaan tapahtuma-alaa ja suurtapahtumien kasvua tukeva poikkihallinnollinen ja tavoitteellinen yhteistyö.
- Selvitetään tapahtumien vaikuttavuuden mittaamisen toimivimmat työkalut ja varmistetaan niiden laaja käyttöönotto vertailukelpoisen ja jatkuvan vaikuttavuusdatan tuottamiseksi.

2) Rahoitus

2000-luvulla nopeasti kehittyneet tapahtumat ja tapahtuma-ala toimivat verkostomaisena ekosysteeminä. Nopea kehitys hämärtää osin perinteisiä sisältö- ja formaattirajoja. Rahoitukseen liittyvien mallien tulee sopia nykymuotoisille tapahtumille ja tapahtuma-alalle niiden kasvua vahvistaen ja vaikuttavuutta tuottaen.

Nykyisten Suomessa säännöllisesti järjestettävien suurtapahtumien rahoitusmallit vaihtelevat toisistaan suuresti lajityypistä riippuen. Esimerkiksi kulttuuri- ja urheilutapahtumien järjestämislogiikka poikkeaa toisistaan. Eroja on myös lajityyppien sisällä. Osa tapahtumista järjestetään yleishyödyllisin perustein ja osa perustuu liiketoiminnallisiin malleihin. Nykyiset valtion käytössä olevat instrumentit painottuvat yleishyödyllisen toiminnan tukemiseen, mikä johtuu osittain EU:n valtioneuvoston päätöksistä ja osittain Suomessa voimassa olevasta lainsäädännöstä.

Yleisellä tasolla voidaan todeta, että tietyistä yhteneväisyyksistä huolimatta suurtapahtumilla ei ole yhtä yhtenäistä rahoitusmallia. Mahdollisten julkiseen rahaan nojautuvien rahoitusmallien tulisi kyetä huomioimaan eri tapahtumien erityispiirteet esimerkiksi rahoituksen ajoituksen osalta. Näin rahoituksen oikea-aikaisuudella ja uusilla rahoitusmuodoilla voidaan parhaimmillaan mahdollistaa kokonaan uusien tapahtumien järjestäminen Suomessa niin liiketoiminnallisin perustein kuin yleishyödyllisenä toimintana.

Tapahtumatyyppien moninaisuuden vuoksi myös niiden tukeminen näyttäytyy nykyisellään pirstaleisena kokonaisuutena, joka on jakaantunut eri ministeriöiden ja niissä myös eri osastojen välille. Tukien kriteereihin ja tukiprosesseihin toivotaan myös lisää läpinäkyvyyttä ja selkeyttä.

Valtionhallinnossa tukea tapahtumille ja tapahtuma-alalle myönnetään opetus- ja kulttuuriministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonaloilta. Opetus- ja kulttuuriministeriöstä on viime vuosina tuettu valtakunnallisia ja kansainvälisiä taide- ja kulttuurifestivaaleja keskimäärin 2,4 miljoonalla eurolla vuosittain. Ministeriöllä ei ole ollut erillistä määrärahaa kulttuurin suur tapahtumien hakemisen ja järjestämisen tukemiseen vuoden 2018 jälkeen. Suomen elokuvasäätiön tuki valtakunnallisesti merkittävillä elokuvafestivaaleille on ollut lähes 0,6 miljoonaa euroa vuosittain. Taiteen edistämiskeskus on lisäksi tukenut pienempiä taide- ja kulttuurifestivaaleja keskimäärin 2,3 miljoonalla eurolla vuosittain. Liikunnan vastuualueelta tuetaan liikunnan ja urheilun suur tapahtumia, vuonna 2023 2 miljoonalla eurolla.

Kasvun mahdollistamiseksi on tarpeen luoda nykyistä joustavampia rahoitus-, kumppanuus- ja kannustinmalleja, jotka mahdollistavat jatkuvasti kiihtyvässä kansainvälisessä kilpailussa menestymisen. Nykyisen valtionavustuslain lähtökohta kattaa tuettavan toiminnan alijäämää on vaikea sovittaa yhteen suur tapahtumien ansaintalogiikan kanssa. Suur tapahtuman hakeminen, markkinointi ja valmistelu edellyttävät merkittäviä taloudellisia resursseja, joita tapahtuman järjestäjällä ei tyypillisesti ole. Suur tapahtuman tuottamat tulot realisoituvat vasta tapahtuman aikana ja sen jälkeen ja mikäli tapahtuma on voitollinen, voidaan ainakin osa valtionavustuksesta periä takaisin. Tällainen tilanne ei ole suotuista tapahtuman järjestäjälle ja se voi jarruttaa toimialan kasvua ja sen tuottamaa kokonaishyötyä.

Uusissa rahoitus-, kumppanuus- ja kannustinmalleissa olennaista olisi tarkastella tapahtumia koko Suomea hyödyttävänä investointina. Hyviä käytäntöjä voidaan löytää myös muilta aloilta. Esimerkiksi hyvin toimivan audiovisuaalisen alan tuotantokannustimen kaltaista mallia ja sen soveltumista tapahtumien tuottamiseen kannattaa selvittää.

Mahdollisuuksia avaavat myös erilaiset kumppanuudet. Esimerkiksi maamarkkinoinnissa voitaisiin tunnistaa aiempaa vahvemmin tapahtumat maakuvatyön alustana. Maakuvatyössä kumppanuus voisi tarkoittaa mallia, jossa tapahtumajärjestäjät luovuttavat hallinnoimaansa kansainvälistä näkyvyyttä maamarkkinointitarkoituksiin markkinaehtoista korvausta vastaan.

Julkisen tukirahoituksen nykytilaa tarkastellessa on tärkeää huomata myös, että kunnat ja kaupungit ovat tapahtumien osalta valtiota merkittävämpi rahoittaja. Tapahtumien järjestämipaikkakunnat ovat myös merkittävimpiä hyötyjiä tapahtuman aluetaloudellisista kokonaisvaikutuksista. Edistetään valtion ja kaupunkien välisiä kumppanuuksia osana kansallista kaupunkipolitiikkaa ja uusien rahoitusmallien kehittämistä.

Työryhmä esittää:

- Selvitetään ja kehitetään tapahtumille kohdistuvia rahoitus-, kumppanuus- ja kannustinmalleja. Selvitetään viipymättä mahdollisuudet luoda tapahtumille uusi kannustin, jonka tarkemman mallin pohdinnassa hyödynnetään av-tuotantokannustimesta saatuja kokemuksia.
- Selvitetään yritysten kasvuun ja kehitykseen kohdistuvia tukimalleja ja niiden kehitystarpeita tapahtuma-alan erityispiirteiden näkökulmasta. Otetaan selvitysten tulokset huomioon mallien kehitystyössä.

3) Kasvun vauhdittaminen

Tapahtuma-alan tunnistaminen lainsäädännössä poistaa kasvun esteitä ja mahdollistaa tuottavuuden kehittymisen. Vientipotentiaalın tunnistaminen ja tukeminen vahvistavat alan kasvua ja houkuttelevuutta sekä Suomen asemaa kansainvälisessä tapahtumamarkkinassa.

Työryhmä tunnistaa tarpeen varmistaa tapahtuma-alan ja tapahtumien järjestämisen kasvun mahdollistavat puitteet myös lainsäädännön kautta. Keskeisimpinä suurtapah- tumiin liittyvinä muutostarpeina työryhmä pitää kokoontumislain muutoksia, jotta tapahtuma-ala tunnistettaisiin elinkeinona myös lainsäädännön tasolla. Koronapandemian vuoksi asetettujen kokoontumisrajoitusten aikana kävi ilmi, että nykyinen lainsäädäntö ei mahdollista ammattimaisesti järjestettyjen ja vapaaehtoistoimintana tuotettavien tapah- tumien erottelua, mikä näyttöä ristiriitaisena elinkeinonvapauden näkökulmasta. Koko tapahtuma-alan kehittämiseen liittyy myös laajempi lainsäädäntökokonaisuus, joka käsittää esimerkiksi pelastuslain, alkoholilain, rakennuslain ja työaikalain.

Vapaaehtoistyö ja sen myötä kasvava yhteisöllisyys on aina ollut suomalaisen yhteis- kunnan vahvuus. Vapaaehtois- ja talkootyöhön osallistumisen esteitä tulee poistaa. Työt- tömillä tulee olla esimerkiksi työssäkäyviä ja opiskelijoita vastaava mahdollisuus osallistua vapaaehtoistyöhön ilman pelkoa työttömyysetuuden menettämisestä. Tapahtumien työl- listymismahdollisuuksia parantava potentiaali tulisi tunnistaa aiempaa paremmin, sillä tapahtumat tarjoavat erinomaisen tavan hankkia kokemusta erilaisista tehtävistä usein kokonaan uudelta alalta.

Kansainvälisen kasvun mahdollistamiseksi valtion vaikutusmahdollisuudet ja arvovalta tulisi ottaa täysimääräisesti käyttöön merkittävien tapahtumien saamiseksi Suomeen ja suomalaisten tapahtumabrändien sekä -osaamisen viemiseksi ulkomaille. Mahdollisuuksia tälle työlle voivat tarjota muun muassa Finland Promotion Board sekä kulttuurin ja luovien

alojen suurlähettiläs. Työryhmä esittää tapahtumien edistämiseksi uutta temaattisesti toimivaa suurlähettilästä. Tapahtumamatkailun vauhdittamiseksi Business Finlandin Visit Finland -yksikön roolia tapahtumakentässä on tarpeen vahvistaa.

Etenkin urheilun suur tapahtumissa on lähes poikkeuksetta vaatimus kansainvälisen tv- ja mediasignaalin tuottamisesta ja kustannuksista vastaamisesta. Mediakumppanin, Suomessa erityisesti Yleisradion, rooli on merkittävä, kun pohditaan mahdollisuuksia hakea suur tapahtumaa, johon liittyy tv-tuotantovelvoite. Ylen roolia ja asiantuntemuksen hyödyntämistä hakuprosessin eri vaiheissa on hyvä tarkentaa, jotta hakuvaiheen käynnistymisestä alkaen on realistinen käsitys kokonaisuuden kustannusrakenteesta, ja jotta varmistetaan parhaat mahdolliset edellytykset menestykselle hakuprosessille ja kisojen järjestämiselle.

Työryhmä esittää:

- Selvitetään lainsäädäntötarpeita kokoontumislain uudistustarpeesta lähtien sekä vahvistetaan käsitystä tapahtuminen järjestämiseen liittyvästä lakikokonaisuudesta ja sen tapahtuma-alan kasvuun liittyvistä uudistustarpeista.
- Selvitetään ja pyritään yhdenmukaistamaan lainsäädännöllisiä ja verotuksellisia käytäntöjä, jotka vaikeuttavat Suomen menestystä suurten kansainvälisten urheilutapahtumien ja muiden suur tapahtumien hakuprosesseissa.
- Selvitetään tapahtumien vientipotentiaali ja laaditaan viennin vahvistamiseksi tarvittavat toimenpiteet.
- Selvitetään vapaaehtoistyön edellytyksiä ja esteitä, kartoitetaan toimivat käytännöt ja varmistetaan valtakunnallisesti yhtenäiset toimintatavat.
- Nimitetään temaattinen suurlähettiläs, jonka tehtävänä on tapahtumien edistäminen.

4) Työvoima, työvoiman saatavuus ja koulutus

Suur tapahtumien ja tapahtuma-alan jatkuvuuden ja kehityksen turvaaminen edellyttää koulutustarpeiden nopeaa tunnistamista ja niihin vastaamista. Pitkälti itseoppinut tapahtuma-ala tarvitsee systemaattisen kasvun ja kehityksen tueksi jatkuvasti uusia osaajia sekä toimivia koulutuspolkuja elinikäisen oppimisen varmistamiseksi.

Tapahtuma-alalla on kymmeniä erilaisia ammattinimikkeitä, jotka eivät ole vakioituja alan sisällä eivätkä kaikilta osin tunnistettuja TE-palveluissa tai koulutussektorilla. Alalla työskentelevät ihmiset päätyvät alalle hyvin erilaisten koulutuspolkujen kautta ja

ammatteihin opitaan pitkälti työssä tekemällä. Tämä tuo toisaalta vahvuuksia alalle, kun kaikki eivät edusta ”samaa koulukuntaa”, mutta samalla alan monimuotoisen koulutuksen kehittämisen ja vakioinnin tarve on suuri.

Suomessa koulutetaan tapahtumatuottajia niin urheilun kuin kulttuurin sisällöistä lähtöisin. Alan koulutusohjelmia tulisi kuitenkin kehittää siten, että tietyn alan erityisosaamista tuottavan koulutuksen rinnalla olisi tarjolla koko alalle valmistavaa sekä vahvat kaupalliset ja projektinhallintavalmiudet antavaa koulutusta. Yleisen liiketoimintaosaamisen lisäksi alan johtamistehtävissä tarvitaan myös ymmärrystä ja osaamista alalle ainutlaatuisista piirteistä. Samalla tulisi tarkastella koulutuspaikkojen riittävyyttä sekä huolehtia riittävästä jatko- ja täydennyskoulutustarjonnasta.

Tapahtuma-alan yksittäisiä osaamisia voitaisiin opettaa soveltuvasti useiden eri alojen opiskelijoille ja laajentaa näin käsitystä tapahtuma-alasta potentiaalisena uravaihtoehtona. Tapahtumissa tarvitaan monenlaista osaamista ja esimerkiksi kaupallisten alojen, matkailun, markkinoinnin, insinööritieteiden, rakennustekniikan ja turvallisuuden koulutusohjelmista voisi työllistyä myös tapahtuma-alalle.

Työryhmä esittää:

- Kartoitetaan alan osaamisen nykytila, koulutustarpeet ja koulutuspolut.
- Määritellään ja yhtenäistetään alan ammattinimikkeet.
- Kehitetään koulutusohjelmien ja täydennyskoulutusten tarjontaa yhdessä oppilaitosten kanssa.
- Lisätään alan tuntemusta ja kehitetään toimivia rekrytointimalleja TE-palveluissa.
- Parannetaan alan arvostusta ja tuntemusta opiskelijoiden, työvoiman ja median keskuudessa.
- Luodaan työkaluja ja osaamista alan osaamisviennin tehostamiseksi yhdessä sidosryhmäverkoston kanssa.
- Kehitetään kansallista toimialaluokitusta siten, että luokitus tunnistaa tapahtuma-alan ja mahdollistaa sen taloudellisten ja työllisyyteen liittyvien tunnuslukujen seurannan.

5) Infrastrukturi

Suur tapahtumat ovat kiinteä osa suomalaista yhteiskuntaa ja erityisesti kaupunkeja. Yksittäisten tapahtumien tukemisen ja kehittämisen lisäksi koko tapahtumaekosysteemin kehitystä ja tuottavuutta tuetaan huolehtimalla tapahtumien tarvitseman infrastruktuurin ylläpidosta ja pitkäaikaisesta kehittämisestä.

Tapahtumat tarvitsevat aina käyttöönsä tapahtumapaikan ja monenlaista infrastruktuuria, kuten sähköä, vettä ja kantavia rakenteita sekä tietoliikenneyhteyksiä. Tapahtumien käyttöön luotua infrastruktuuria on Suomessa laajasti, mutta sen puitteet, kunto ja nykyaikaisuus vaihtelevat suuresti. Yli 60 000 henkilön tapahtumatiloja ei Suomesta löydy, mikä estää esimerkiksi suurimpien artistien kiertueiden ulottamisen Suomeen.

Tapahtumien järjestämisen kannalta tärkeää on, että tapahtumien tarvitsemaa infrastruktuuria suunnitellaan pitkäjänteisesti, kestävästi ja joustavan muunneltavuuden sekä uudelleenkäytön näkökulmasta. Rakennetun ympäristön lisäksi on tarpeen tarkastella myös tapahtumapaikkojen toiminnallisia ja taloudellisia malleja.

Kestävästi toteutettu ja harkittu infrastruktuurin kehittäminen sekä toiminnallisten ja taloudellisten mallien tarkoituksenmukainen ohjaus tukee erityisesti suurten tapahtumien toteuttamista, sillä tuotantopäätöksiä tehdään vuosiakin etukäteen. Suurtapahtumien järjestäminen edellyttää toimivia kulkuyhteyksiä sekä tapahtuman lähettyvillä olevaa oheispalveluinfraa, kuten majoituspalveluita. Tapahtumapaikan tunnettuus edesauttaa suuren yleisön tavoittamista. Toimiva infra lisää myös turvallisuutta, kun asiakkaat ovat itselleen ennestään tutussa tapahtumaympäristössä.

Koska tapahtumat ovat aina kestoaltaan rajattuja toteutuksia, on suuri osa tapahtumainfrasta tapahtumien välillä tyhjillään tai muussa harraste- tai toimintakäytössä. Parhaimmillaan tapahtumainfraa kehitettäessä tuotetaan samalla myös tiloja, joilla palvellaan laajasti kulttuuri-, harraste- ja liikuntasektoreita. Etenkin liikunnan kansanterveyttä palveleva vaikutus on osin riippuvainen liikuntapaikkojen määrästä ja matalan kynnyksen saatavuudesta.

Sujuvat lupakäytännöt tukevat tapahtumien tuloksellista järjestämistä. Työ- ja elinkeinoministeriössä on käynnissä Luvat ja valvonta –hanke, joka yhdistää lupa- ja valvontapalveluita saumattomaksi digitaaliseksi palveluksi. Uuteen palveluun kehitetään myös tapahtumajärjestämisen palvelukokonaisuutta. Poliisihallituksen yhteistyö yleisötilaisuuksiin liittyen edistää osaltaan sujuvaa tapahtumajärjestämistä ympäri Suomen.

Työryhmä esittää:

- Lisätään tapahtumatoimialan ja siihen liittyvien erityiskysymysten tuntemusta eri viranomaistahoilla.
- Parannetaan tapahtumien toimintaedellytyksiä kaavoituksessa ja suunnittelussa esimerkiksi muunneltavuuden, tapahtuma-alueiden huomioon ottamisen, liikenneyhteyksien ja oheispalveluiden osalta.

- Sujuvoitetaan tapahtumien lupa-asioita edistämällä edelleen yhden luukun periaatetta, varmistamalla lupapäätösten yhdenmukaisuus ja levittämällä hyviä käytäntöjä.
- Otetaan huomioon julkisen liikenteen ratkaisut, joilla tuetaan tapahtuma-alan ja kaupunkien kestävää kasvua.
- Lisätään monialaista verkostomaista yhteistyötä em. kysymysten ratkaisemiseksi.
- Avataan keskustelu pääosin julkisin varoin rakennetuilla tapahtuma-areenoilla järjestettävien tapahtumien taloudellisten edellytysten parantamiseksi erityisesti liittyen yksinoikeussopimuksiin.

Liite. Suur tapahtumastrategian valmistelleen työryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja:

Tuomo Puumala, valtiosihteeri, opetus- ja kulttuuriministeriö

Työryhmän jäsenet:

Jani Backman, projektipäällikkö, Sport Event Management Finland, Visit Lahti

Marco Casagrande, pääsihteeri, Suomen Palloliitto ry

Markus Häkkinen, talous- ja hallintojohtaja, AKK Sports Oy

Riitta Kaivosoja, ylijohdaja, opetus- ja kulttuuriministeriö

Laajala, Päivi, kaupunginjohtaja, Oulun kaupunki

Maria Laakso, toiminnanjohtaja, Suomen Voimisteluliitto ry

Janne Leskinen, toimitusjohtaja, Ski Sport Finland

Riia Martinoja, toimitusjohtaja, Rivents Oy

Mirva Merimaa, toimitusjohtaja, Tiketti Oy

Sampsa Nissinen, teollisuusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Matias Ollila, ministerin erityisavustaja, työ- ja elinkeinoministeriö

Perttu Pesä, tapahtumajohtaja, Tampereen kaupunki

Antti Pihlakoski, hallituksen jäsen, Suomen Urheiluliitto ry

Panu Pokkinen, yksikön johtaja, Yleisradio

Esko Ranto, ylijohdaja, opetus- ja kulttuuriministeriö

Kaisa Rönkkö, toimitusjohtaja, Music x Media

Maria Sahlstedt, viestintä- ja vaikuttamisjohtaja, Tapahtumateollisuus ry

Johanna Selkee, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto

Hans Peter Siefen, toimitusjohtaja, Nordic Business Group Oy

Turkka Suo, toimitusjohtaja, Raikuli Live Oy, Raikuli Productions Oy

Anni Vepsäläinen, toimitusjohtaja, Helsingin Messukeskus, Suomen Messut Oyj

Sihteeristö:

Kimmo Aulake, neuvotteleva virkamies, opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiina Kivisaari, johtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö

Sanna Käyhkö, asiantuntija, opetus- ja kulttuuriministeriö (31.12.2022 asti)

Petra Tarjanne, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Hannu Tolonen, erityisasiantuntija, opetus- ja kulttuuriministeriö

Sihteeristön työskentelyyn osallistui myös kulttuuriasiainneuvos

Emma Harju opetus- ja kulttuuriministeriöstä (1.1.2023 alkaen).

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUVESTO
valtioneuvosto.fi
julkaisut.valtioneuvosto.fi

ISBN: 978-952-383-998-4 PDF
ISSN: 2490-0966 PDF